

Uchwała nr XXVIII/237/09
Rady Gminy Goleszów
z dnia 26 lutego 2009 roku

w sprawie: programu gospodarczego p/n: Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009 – 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) i art. 5 ust.1 pkt 20 ustawy z dnia 7 marca 2007 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. z 2007 r. Nr 64, poz.427 z późn. zm.).

Rada Gminy Goleszów
postanawia:

§ 1

Uchwalić program gospodarczy p/n: Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009 – 2016 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Szalbot

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Śląskie.
Pozytywna energia

Załącznik
do uchwały nr XXVIII/237/09
Rady Gminy Goleszów
z dnia 26 lutego 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GOLESZÓW NA LATA 2009 – 2016

Goleszów styczeń 2009

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	3
2	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2.1	Podstawowe dane	4
2.2	Historia miejscowości	6
2.3	Określenie przestrzennej struktury miejscowości.	7
3	INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI..	8
3.1	Zasoby przyrodnicze.....	8
3.2	Dziedzictwo kulturowe	8
3.3	Obiekty i tereny.....	9
3.4	Infrastruktura społeczna.....	11
3.5	Infrastruktura techniczna	12
3.6	Gospodarka i rolnictwo	15
3.7	Kapitał społeczny i ludzki	16
4	OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	17
5	OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ	19
6	METODOLOGIA.....	22

1 Wstęp

Odnowa wsi to wspólne działanie jej mieszkańców, oparte na programie, najczęściej wieloletnim, zmierzające do poprawy jakości życia oraz tego, co na wsi cenne: krajobrazu, charakterystycznej architektury, urządzeń sportowych, lokalnych atrakcji turystycznych i wielu innych elementów. Odnowa wsi jako odrębny nurt rozwoju obszarów wiejskich zakłada, że tożsamość wsi oraz wartości związane z życiem wiejskim mają do odegrania szczególną rolę.

Plan odnowy miejscowości Golezów na lata 2009 – 2016 został opracowany na podstawie konsultacji społecznych w których uczestniczyli: członkowie rad sołeckich, radni miejscowości Golezów, przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń i organizacji.

W wyniku przeprowadzonych spotkań określona została lista zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną miejscowości oraz wyznaczony został cel nadrzędny:

"Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno –gospodarczego miejscowości, wzrostu jej atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej oraz dążenie do zapewnienia mieszkańcom wysokiej jakości życia przy uwzględnieniu tożsamości lokalnej i dziedzictwa kulturowego"

Plan odnowy miejscowości jest dokumentem wymagany przy ubieganiu się o dofinansowanie środkami pomocowymi Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013). Jednym z trzech celów strategicznych programu jest „Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popieranie różnicowania działalności rolniczej”. Program wspierany jest środkami Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Środki finansowe PROW 2007-2013 podzielone zostały na 4 tzw. osie, w których następnie wydzielono działania szczegółowe. Odnowa i rozwój wsi mieści się w osi Nr 3 – *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, zaś działanie wpisano pod numerem 3.4. Uprawnionymi beneficjentami do ubiegania się o wsparcie finansowe w ramach powyższego są:

- gmina,
- instytucja kultury,
- kościół lub inny związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego.

2 Charakterystyka miejscowości

2.1 Podstawowe dane

Goleszów - Gmina Goleszów,

- powiat cieszyński,
- województwo śląskie.

Liczba ludności - 4116 osób¹.

Powierzchnia - 1208,8 ha.

Gęstość zaludnienia w Gminie Goleszów – 188,2 os/km².

Identyfikator miejscowości według Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) – 0052327.

W miejscowości wydzielone zostały trzy sołectwa (jednostki pomocnicze gminy):

- Goleszów Dolny,
- Goleszów Górny,
- Goleszów Równia.

Geograficznie Goleszów leży w zachodniej części Pogórza Śląskiego w szerokim siodle pomiędzy górą Chełm (451 m. n.p.m) a górą Jasieniowa (520 m. n.p.m). Jednostka geologiczna to Karpaty Zachodnie zbudowana z utworów fliszowych oraz utworów czwartorzędowych. Flisz karpacki występuje tu w postaci tzw. płaszczowizny cieszyńskiej.

Przez miejscowość przebiega wododział pierwszego stopnia pomiędzy zlewnią rzeki Wisły i Odry.

Lokalizację miejscowości prezentują poniższe mapy,

¹ Stan na 31.12.2008 r.

Położenie gminy w powiecie.

Położenie miejscowości w gminie.

Źródło map: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleszów

2.2 Historia miejscowości

Goleszów jest jedną z najstarszych miejscowości na Ziemi Cieszyńskiej. Pierwsza wzmianka o nim pochodzi z roku 1223, kiedy to Goleszów na mocy rozporządzenia księcia opolskiego Kazimierza, w nadaniu biskupa wrocławskiego Wawrzyńca został zobowiązany do płacenia dziesięciny na utrzymanie zakonnic kościoła świętego Zbawiciela w Rybniku.

Nazwa miejscowości pochodzi od plemienia Gołęszyców, którzy pierwsi osiedlili się na najdalej wysuniętych terenach ziemi cieszyńskiej i odegrali znaczącą rolę w pierwszym okresie przedpiastowskim.

Przez długi czas Goleszów był jedną z największych wsi książęcych w Księstwie Cieszyńskim. W 1293 roku zbudowano tu pierwszy kościół z kamienia o drewnianej dzwonnicy.

Osadnictwo w Goleszowie rozpoczęło się w dzisiejszym Goleszowie Dolnym, na terenach niżej położonych, gdzie łatwiejsza była uprawa ziemi. Z biegiem czasu ludność zaczęła też zasiedlać dzisiejszy Goleszów Górny.

W roku 1653 Goleszów przeszedł na własność Habsburgów, tak jak inne miejscowości Księstwa Cieszyńskiego. W 1888 roku Goleszów stał się węzłem kolejowym, dzięki budowie linii Bielsko - Cieszyn oraz Goleszów - Ustroń. Uzyskanie połączenia kolejowego oraz występowanie w okolicy Goleszowa margli i wapieni, (miejscowe wapienie zaczęto eksploatować już w XVII wieku) umożliwiło uruchomienie w 1889 roku na zboczach Jasieniowej cementowni, która posiadała 12 pieców szybowych o łącznej wydajności 180-200 ton cementu na dobę. Jej pierwszymi właścicielami byli bracia Goldstaeinowie z Wrocławia i H.M. Flieszbach z Głogowa. W 1906 roku akcje przejęła Goleszowska Fabryka Portland Cementu S.A. z Siedzibą w Wiedniu. Budowa tego zakładu przemysłowego spowodowała znaczny napływ ludności do Goleszowa. W ciągu 20 lat, między 1890 i 1910 rokiem liczba mieszkańców uległa prawie podwojeniu z 1334 do 2434, natomiast w samej cementowni pracowało w szczytowym okresie rozwoju ponad tysiąc osób. W 1913 roku produkowano ponad 95 tys. ton cementu. W kolejnych latach cementownia była jeszcze kilkakrotnie przebudowywana i modernizowana, wprowadzano też nowe technologie. Z produkowanego w niej wodoszczelnego cementu budowano między innymi fortyfikacje i zapory wodne, np. w Porąbce czy Rożnowie. Zakład uzyskiwał liczne wyróżnienia, a rekord produkcji osiągnięty został w 1973 r i wynosił 284 tys. ton.²

Istnienie cementowni zmieniło charakter wsi. Dawny Goleszów był typową ulicówką. Jego ośią osadniczą była obecna ulica Wolności. Później, w miarę rozwoju osadnictwa, w części

² W opisie historii cementowni wykorzystane zostały informacje z tekstu Edwarda W. Hojdysza "Smutna, piętnasta rocznica" (kalendarz Goleszowski, 2006)

zachodniej Goleszów stawał się wsią o charakterze wielodrożnicy. Nastąpiła też zmiana struktury zatrudnienia. Ze wsi rolniczej Goleszów stał się wsią przemysłową. W 1931 roku aż 67% jego mieszkańców utrzymywało się z pracy w przemyśle, a tylko 16% z rolnictwa.

W kilka miesięcy po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, w styczniu 1919r. Goleszów i cała Ziemia Cieszyńska byli świadkami najazdu wojsk czeskich. Miejscowość uwolniono z rąk najeźdźców 20 lutego 1919 roku.

W czasie wielkiego kryzysu na początku lat 30 - tych XX wieku, Goleszów był też świadkiem wystąpień robotniczych. W związku z przerwaniem produkcji cementu w 1935, w czasie zebrania protestacyjnego zginął 1 robotnik, a 7 zostało rannych.

W okresie międzywojennym w Goleszowie działało Stowarzyszenie Oświatowo-Gimnastyczne "Siła", które prowadziło różne sekcje i było organizatorem wielu imprez. W tym też czasie na pobliskiej górze Chełm powstała Szkoła Szybowcowa.

W czasie II wojny światowej mieszkańcy Goleszowa uczestniczyli w ruchu oporu. Wielu z nich zostało aresztowanych i rozstrzelanych. W cementowni utworzono podobóz „Golleschau” będący filią obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu.

W strasznych warunkach, najczęściej w kamieniołomach, pracowali tu więźniowie (głównie Żydzi). Podobóz uległ likwidacji w styczniu 1945 roku. Dla uczczenia pamięci pomordowanych więźniów z podobozu „Golleschau” oraz kilkudziesięciu mieszkańców Goleszowa (ze 162 pomordowanych w całej gminie), zbudowano dwa pomniki: przed Urzędem Gminy w Goleszowie oraz "Pod Grabówką" na północnych zboczach Jasieniowej.

Po wyzwoleniu w dniu 03.05.1945 r. mieszkańcom wsi szybko udało się wrócić do normalnego życia. Goleszów rozwijał się dynamicznie. Powstała Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Rolniczy Kombinat Spółdzielczy, a w 1970 roku przystąpiono do budowy Fabryki Urządzeń Elektrycznych "Celma". Już w 1972 roku ruszyła w niej pierwsza produkcja, a w 1974 roku oddano do użytku linię montażową do wykonywania licencyjnych (na licencji BOSHA) wiertarek. W drugiej połowie lat 70 - tych XX wieku powstało w Goleszowie kilka nowych obiektów: budynek przystanku PKP "Goleszów Górny" (obecnie rozebrany), duża ferma kur - "Ławki", pawilon handlowy "Storczyk" i ośrodek zdrowia. Między innymi dzięki tym inwestycjom w 1978 roku gmina Goleszów uzyskała tytuł wicemistrza kraju w konkursie na mistrza gospodarności.

2.3 Określenie przestrzennej struktury miejscowości.

Układ przestrzenny miejscowości ukształtowany został w postaci długich ciągów zabudowy wzdłuż dróg i potoków. Przeważa zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. W południowej

części miejscowości zabudowa jest bardziej zwarta. Występuje tu układ zabudowy jednorodzinnej przemieszany z zabudową wielorodzinną oraz obszarami o dominującej funkcji usług publicznych /szkoła, gimnazjum, budynek osp, budynek administracyjny Urzędu Gminy, ośrodek zdrowia, kościoły, cmentarz, poczta, bank, ośrodek kultury/ oraz rekreacyjnej i sportowej / boiska sportowe, drobna gastronomia/. Nagromadzenie różnych funkcji wykazuje tendencje centrotwórcze. Na terenie miejscowości istnieją również tereny o wyraźnej funkcji gospodarczej – są to tereny po byłej cementowni, zakładzie Celma oraz ośrodek produkcji zwierzęcej /ferma drobiu/.

Układ komunikacyjny wykształcony został w formie ulicowej z wydzielonymi kwartałami.

3 Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

3.1 Zasoby przyrodnicze

Na terenie miejscowości nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną /parki krajobrazowe, rezerваты, użytki ekologiczne itp./ nie występują tu także istniejące czy proponowane do utworzenia obszary NATURA 2000.

Najbliżej położoną formą ochrony przyrody jest rezerwat cisa *Zadni Gaj w Cisownicy* oraz tzw. rezerwat florystyczny *Góra Tuł w Lesznej Górnej*. Najbliższa ostoja NATURY 2000 to Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Cieszyńskie Źródła Tufowe”.

Większość miejscowości położona jest w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Jako pomnik przyrody zakwalifikowane zostały dwa jesiony wyniosłe o obwodzie pnia odpowiednio 307 i 320 cm i wys. ok. 30 m.

3.2 Dziedzictwo kulturowe

Na terenie sołectwa znajdują się trzy obiekty wpisane do rejestru zabytków. Są to:

- Kościół ewangelicki z XVIII w. (Nr rejestru A-275/78)
 - obiekt murowany, potynkowany. Wybudowany na rzucie prostokąta z wyższym trybocznie zamkniętym prezbiterium w układzie trzynawowym. Nawa główna ze sklepieniem kolebkowym.
- Plebania ewangelicka z przełomu XVIII i XIX w. (Nr rejestru A-276/78)
 - murowana z kamienia i cegły, potynkowana, częściowo podpiwniczona przekryta dachem płaskim łamanym.
- Plebania katolicka przy kościele pod wezwaniem Św. Michała Archanioła z XVII w. (Nr rejestru A-288/78)
 - murowana z kamienia i cegły, potynkowana.

Dla upamiętnienia 34 ofiar zbrodni hitlerowskich w latach 1939-1945 z Góleszowa i okolic został wzniesiony pomnik, który stoi przed budynkiem Urzędu Gminy przy ulicy 1 Maja. Pozostałe miejsca pamięci to:

- Grób zbiorowy wojenny ofiar ekshumowanych z miejsca straceń "Pod Grabówką" w 1945 roku – cmentarz ewangelicki przy ul. Spokojnej,
- Pomnik ku czci poległych w latach 1939-1945 - ul. Grabowa, las "Pod Grabówką",
- Tablica upamiętniająca miejsce straceń więźniów podobozu koncentracyjnego KL Auschwitz w Cementowni "Góleszów" i więzienia cieszyńskiego - ul. Grabowa,
- Grób funkcjonariusza MO Pawła Heczki, zginął w 1946 roku – cmentarz ewangelicki,
- Tablica pamiątkowa Podobozu KL Auschwitz - „Golleschau”, istniejącego w latach 1942-1945 – ul. Cieszyńska

Z Góleszowem związanych jest wiele wybitnych postaci w tym m.in.:

- Rodzina Tajnerów, wybitnych skoczków narciarskich:
 - Leopold Tajner - dwukrotny olimpijczyk w skokach,
 - Władysław Tajner - dwukrotny olimpijczyk w skokach narciarskich
- Franciszek Kępka (senior) - jeden z twórców szkoły szybowcowej na górze Chełm,
- Franciszek Kępka (junior) - mistrz Polski, mistrz Europy i czterokrotny brązowy medalista mistrzostw świata w szybownictwie,
- Jan Wałaski - autor widowisk folklorystycznych i działacz społeczny,
- Karol Bruk - nauczyciel i wybitny dyrygent chórów, założyciel pierwszej na Ziemi Cieszyńskiej spółdzielni uczniowskiej "Braterstwo",
- Anna i Zbigniew Staniecsek – reprezentanci kraju i mistrzowie Polski w łucznictwie,
- Ryszard Gabryś – muzyk i kompozytor, popularyzator muzyki.

3.3 Obiekty i tereny

Głównym miejscem przeprowadzania imprez plenerowych jest plac położony w sąsiedztwie budynku szkoły i OSP na którym odbywają się od kilkunastu lat dwudniowe „Dni Góleszowa” promujące obrzędowość związaną ze świętem plonów czyli tradycyjnymi dożynkami oraz pozwalające naszym ludowym twórcom i hobbystom na prezentowanie ich ginącego rzemiosła i tradycji z tym związanych.

Znaczącym obiektem jest także stadion miejscowego Ludowego Klubu Sportowego „Góleszów” z boiskiem piłkarskim, na którym na co dzień trenuje i gra 6 sekcji piłkarskich od trampkarzy po seniorów, łączna liczba członków klubu to 101 osób. Stadion wykorzystywany

jest także do przeprowadzania szeregu imprez sportowo rekreacyjnych, z których do najważniejszych zaliczamy:

- Międzynarodowy turniej piłki nożnej dzieci o Puchar Wójta Gminy (udział biorą zespoły z Czech i Słowacji) oraz
- Transgraniczny piknik sportowy w którym czynny udział biorą mieszkańcy gminy Wędrynia w Republice Czeskiej.

Drugim klubem sportowym jest LKS „Olimpia” posiadający skocznie narciarskie K - 17, K - 28 (obie pokryte igielitem) oraz K-9 i K- 24. Klub prowadzi sekcję narciarską (skoki i kombinacja norweska) oraz sekcję piłki siatkowej. Posiada łącznie 66 członków. Jest organizatorem między innymi Memoriału im. Leopolda Tajnera w skokach narciarskich.

Aktywnie działa też Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” prowadzący sekcję łucznictwa w której trenuje około 30 osób. Symbolem tego klubu jest Pani Anna Stanieczonek – znakomita trenerki i wielokrotna mistrzyni Polski w łucznictwie bloczkowym i wielokrotna reprezentantka naszego kraju w Mistrzostwach Świata czy Europy.

Oprócz obiektów będących w posiadaniu klubów na terenie naszej miejscowości mamy:

- salę gimnastyczną Gimnazjum,
- wielofunkcyjne boisko asfaltowe przy szkole i gimnazjum,
- boisko trawiaste obok OSP,
- boisko do siatkówki plażowej,
- kort tenisowy.

Do upowszechniania aktywnych form spędzania wolnego czasu przyczyniają się wyznaczone przez naszą miejscowość trasy rowerowe czy szlaki turystyczne i spacerowe.

Przez Goleszów przebiega trasa rowerowa „Śladami Stroju Cieszyńskiego”, odcinek *Trasy Greenway*. Miejscowość włączona też jest w system rowerowych tras euroregionalnych REGIOTOUR.

Ze stacji kolejowej „Goleszów” początek bierze szlak turystyczny prowadzący na Czantorię. Znajduje się tu także szlak spacerowy „Pod Chełmem” oraz „Jasieniowy” włączony w system szlaków spacerowych naszej gminy.

Ochotnicza Straż Pożarna dysponuje salą imprez, która wykorzystywana jest również na potrzeby społeczności lokalnej. Odbývają się tu zebrania wiejskie, imprezy sołeckie, wystawy lokalnych twórców, występy artystyczne. Mieszkańcy organizują w niej także imprezy rodzinne / jubileusze, wesela, stypy/.

Ważnymi obiektami są Gminny Ośrodek Kultury przy ul. Cieszyńskiej oraz Dom Ludowy w Goleszowie Równi.

W Domu Ludowym znajduje się sala imprez wykorzystywana w sposób podobny do wyżej opisanej sali osp. Bardzo często korzystają z niej też uczniowie mieszczącej się w jej sąsiedztwie filii szkoły podstawowej. Ma tu także swoją siedzibę oraz izbę tradycji Związek Spadochroniarzy Polskich.

W Goleszowie funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który obsługuje także mieszkańców innych miejscowości gminy. Placówka zapewnia podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom, a ponadto przyjmuje w niej również pediatra, stomatolog, laryngolog i alergolog. Na terenie Goleszowa działają także prywatne gabinety lekarskie oraz stomatologiczne, jedna apteka oraz jeden punkt apteczny.

3.4 Infrastruktura społeczna

Zgodnie z definicją „*infrastruktura społeczna*” jest to zespół urządzeń publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności.

Goleszów posiada Szkołę Podstawową z filią w Goleszowie Równia oraz mieści się tu jedyne w gminie Gimnazjum.

Do szkoły podstawowej uczęszczają uczniowie z całej miejscowości Goleszów oraz z miejscowości sąsiednich – Godziszów, Kozakowice Górne i Dolne oraz Kisielów. Szkoła ma 12 oddziałów w których uczy się łącznie 248 uczniów³.

Gimnazjum obejmuje swoim obwodem teren całej gminy Goleszów, posiada 18 oddziałów, w których naukę pobiera 390 uczniów. Szkoła i gimnazjum dysponują własnymi bibliotekami oraz wyposażone są w pracownie komputerowe z dostępem do sieci internet.

W miejscowości funkcjonuje Przedszkole Publiczne w Goleszowie z filiami, do którego uczęszcza łącznie 192 dzieci w tym do Goleszowa 83 dzieci.

Na potrzeby kulturalne wykorzystywana jest sala Ochotniczej Straży Pożarnej a na plenerowe imprezy kulturalne wykorzystywany jest plac położony między budynkiem urzędu gminy, szkołą i strażnicą OSP. Organizowane są na nim corocznie dożynki gminne połączone z dniami Goleszowa oraz przeglądy dorobku kulturalnego.

Głównym animatorem życia kulturalnego miejscowości i całej gminy jest Gminny Ośrodek Kultury.

Działają w nim:

- zespoły folklorystyczne:
 - Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”,

³ Dane dotyczą roku szkolnego 2008/2009

- Zespół Regionalny „Czantoria”,
 - Zespół śpiewaczy „Beskuryje”,
 - Kabaret „Rufijoki”
 - Kapela Zespołu Pieśni i Tańca „Goleszów”.
- zespoły taneczne,
- Teatr Młodego Widza „Iskierka”,
- kółka tematyczne:
- plastyczne,
 - modelarskie,
 - literackie,
 - robótek ręcznych.

GOK jest organizatorem wielu cyklicznych imprez, m.in. Gminny Konkurs Recytatorski, Gminny Festiwal Piosenki, Gminna – Mini Lista Przebojów, Przegląd Dorobku Kulturalnego Gminy – „TON”, Regionalny Konkurs Gwarowy „O Złotóm Przeposke”.

GOK posiada własną salę widowiskową ze sceną, niezbędne stroje ludowe, instrumenty oraz stosowne zaplecze. W budynku GOK-u mieści się też „Izba Oświęcimska” gdzie zgromadzone zostały dokumenty, eksponaty i zdjęcia przypominające historię więźniów goleszowskiego podbozu KL Auschwitz.

W budynku GOK ma swoją siedzibę Gminna Biblioteka Publiczna. Księgozbiór biblioteki liczy 19 371 książek oraz 20 tytułów czasopism dostępnych na bieżąco.

Na obszarze miejscowości funkcjonują dwie parafie:

- Parafia Rzymsko – z kościołem parafialnym murowanym p.w.św. Michała Archaniola, parafią, budynkiem kościelnym tzw. „Czytelnia”, Domem Katechetycznym i cmentarzem.
- Parafia Ewangelicko – z kościołem murowanym, Domem parafialnym tzw. „Brodówką”, budynkiem nowej i starej plebani i cmentarzem.

3.5 Infrastruktura techniczna

3.5.1 Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarka odpadami.

Na terenie gminy Goleszów łączna długość sieci wodociągowej wynosi 165 316 m. Długość sieci w poszczególnych sołectwach przedstawia poniższe zestawienie.

Sieć wodociągowa stan na koniec 2008 r.										
	Bažanowice	Cisownica	Dzięgielów	Goleszów	Godziszów	Kisielów	Kozakowice	Leszna Górna	Puńców	Razem gmina
długość sieci [m]	14 184	11 453	22 803	57 264	2 809	6 718	16 044	13 487	20 554	165 316
liczba przyłączy [szt]	249	123	230	543	40	88	150	85	218	1 726

Źródło danych: opracowanie własne Urzędu Gminy

Wskaźnik zwodociągowania, tj. proporcja pomiędzy liczbą ludności a ilością osób korzystających z sieci wodociągowej, dla Gminy Goleszów wynosi 60,44 %⁴.

Sieć wodociągowa eksploatowana i zarządzana jest przez **Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej spółka z o.o. w Ustroniu**. Jest to przedsiębiorstwo komunalne, którego udziałowcami jest 11 gmin tj. Cieszyn, Ustron, Skoczów, Wisła, Strumień, Chybie, Goleszów, Dębowiec, Hażlach, Brenna i Istebna.

W roku ubiegłym została zakończona budowa wodociągu wzdłuż ulicy Wolności pozwalająca na zaspokojenie potrzeb większości mieszkańców. Bez sieci wodociągowej pozostał przysiółek Żydów oraz Kamieniec. Budynki nie włączone do sieci wodociągowej czerpią wodę z własnych ujęć.

Poważnym problemem jest brak w miejscowości sieci kanalizacyjnej. Ścieki gromadzone są w zbiornikach często nieszczelnych a następnie wywożone do obróbki na oczyszczalnię ścieków. Taki sposób usuwania ścieków jest jednak stosunkowo drogi wobec czego występują niekontrolowane zrzuty ścieków bezpośrednio do odbiorników.

Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach okresowo opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Od kilku lat wprowadzany jest sukcesywnie system workowej segregacji odpadów.

3.5.2 Sieć gazowa i energetyczna.

Gmina Goleszów jest zgasyfikowana w prawie 100 %. Zasilana jest gazem ziemnym z trzech kierunków: od strony Ustronia / rurociąg średnioprężny Ø 150 /, ze stacji redukcyjno - pomiarowej w Wilamowicach oraz ze stacji redukcyjno pomiarowej w Cieszynie.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się poprzez system napowietrznych sieci elektroenergetycznych, przeważa układ sieci 15 kV. Urządzenia i linie administrowane są przez firmę ENION.

⁴ stan na koniec 2006 r.

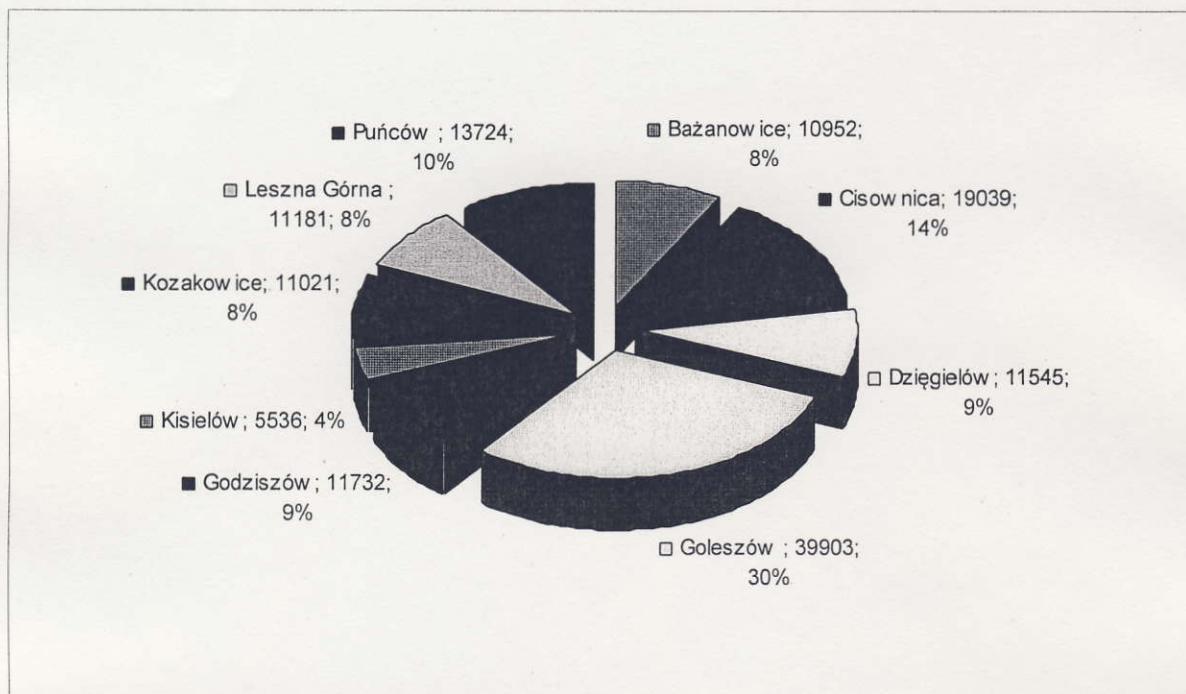
Na terenie gminy nie występują sieci ciepłownicze. Budynki ogrzewane są z indywidualnych kotłowni.

3.5.3 Komunikacja i transport.

System komunikacyjny oparty jest na komunikacji kołowej i kolejowej.

Układ drogowy w gminie tworzy sieć dróg powiatowych (47,9 km) i gminnych (165,3 km).

Długość dróg gminnych w poszczególnych miejscowościach obrazuje poniższy wykres.

Źródło danych: opracowanie własne Urzędu Gminy

Przez Goleszów przebiegają dwie drogi powiatowe. Droga Cieszyn – Goleszów – Ustroń oraz Leszna Górna – Goleszów – Międzywieć. Pozwalają one na dogodną komunikację z sąsiednimi ośrodkami miejskimi (Cieszyn, Skoczów, Ustroń) oraz umożliwiają dojazd do dróg wyższego rzędu. Połączenie z drogą krajową S 1 możliwe jest przez węzeł drogowy Cieszyn Krasna zaś z drogą Nr 93 /Wisła Katowice/ przez skrzyżowanie w Ustroniu. Gęstość dróg jest dobra lecz ich stan i parametry techniczne wymagają poprawy.

Na terenie miejscowości znajduje się stacja kolejowa oraz zelektryfikowana jednotorowa linia kolejowa Bielsko – Biała – Cieszyn oraz Katowice – Wisła Głębce. Połączenie kolejowe możliwe jest z następującymi miastami Bielsko-Biała, Cieszyn, Katowice, Kraków, Wisła Głębce, Warszawa, Żyliną na Słowacji.

Największe natężenie połączeń autobusowych możliwe jest z: Cieszyńem, Wisłą oraz Ustroniem. Ponadto autobusem można dojechać do Skoczowa, Jaworzynki i Koniakowa.

3.6 Gospodarka i rolnictwo

Pod względem typologicznym występujące tu gleby zaliczane są do pseudobielicowych oraz brunatnych wylugowanych. Pod względem klasyfikacyjnym przeważają grunty klasy III (45,5%) oraz IV (48,7 %). Około 70 % powierzchni wykorzystywanej rolniczo stanowią grunty orne, łąki i pastwiska 12 %, lasy 14 %, pozostałe użytki 4 %.

Indywidualne gospodarstwa rolne są bardzo rozdrobnione, średnia wielkość gospodarstwa w gminie Goleszów wynosi 3,58 ha. Dominują gospodarstwa w przedziale powyżej 1 ha do 2 – 53,8 %, gospodarstwa w przedziale powyżej 2 do 3 ha stanowią 14,5 % zaś gospodarstwa powyżej 3 ha – 29,7 %.

Najważniejszymi zakładami pracy w miejscowości są:

➤ Zakłady usytuowane na obszarze Goleszowskiego Parku Przemysłowego:

- Zakłady Elektromaszynowe Elektronarzędzia „CELMA” S.A.
- Metalplast Grupa Kęty,
- TROS – EKO,
- Zama,
- Tools
- Ente
- Arcof

➤ Zakłady usytuowane na obszarze po cementowni:

- "Sap",
- PPHU „Gabi”,
- Firma Kuś,
- PPH Brykiet – Pol,
- Skład materiałów budowlanych i złomu.

➤ Zakłady w pozostałych obszarach:

- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy Goleszów,
- "Stal-Export"
- P.P.H.U "Wamix"
- "Drew'gowe"
- P.P.U.H. "Sigma-Li"
- Bodex,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych,
- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy Goleszów,
- BOPLAST.

3.7 Kapitał społeczny i ludzki

Na obszarze miejscowości działają poniższe organizacje:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna Goleszów,
- 2) Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych - Koło w Goleszowie,
- 3) Ludowy Klub Sportowy "Olimpia" Goleszów,
- 4) Towarzystwo Wędkarskie "TON",
- 5) Kółko Rolnicze w Goleszowie,
- 6) LUKS "Orlik" w Goleszowie,
- 7) Towarzystwo Miłośników Ziemi Goleszowskiej,
- 8) Ludowy Klub Sportowy "Goleszów",
- 9) PTTK Koło gminne Nr 19 „Ślimoki”
- 10) XVIII Oddział Ziemi Cieszyńskiej Związku Polskich Spadochroniarzy.

W działalność społeczną zaangażowane są również inne grupy mieszkańców, nie zrzeszonych w formach organizacji pozarządowych. Należą do nich:

- rady rodziców przy placówkach oświatowych,
- organizacje religijne,
- grupy artystyczne,
- rady sołeckie.

Obszary działalności organizacji pozarządowych

Na główne obszary działalności organizacji pozarządowych w Goleszowie składają się:

- 1) ratownictwo i pożarnictwo – czym zajmuje się Ochotnicza Straż Pożarna w Goleszowie,
- 2) sport – w którym wiodącą rolę pełnią kluby sportowe,
- 3) rozrywka i rekreacja, imprezy plenerowe – w tego typu akcje angażowane są na ogół wszystkie organizacje – w roli współorganizatorów, inicjatorów lub udzielając pomocy organizatorom,
- 4) kultura, dziedzictwo kulturowe i historyczne – w tych obszarach najbardziej aktywne są Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Goleszowskiej i spadochroniarze,
- 5) turystyka – w obszarze tym działa przede wszystkim koło PTTK „Ślimoki”

Organizacje pozarządowe w realizacji swych celów prowadzą regularną współpracę z administracją samorządu gminnego.

Do kwestii strategicznych i pożądaných kierunków działań organów samorządowych i administracji publicznej w sferze organizacji pozarządowych należą:

- 1) wsparcie informacyjne organizacji pozarządowych,

- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wykonywania zadań społecznie użytecznych (w tym zlecanie i wspieranie zadań przez administrację publiczną),
- 3) koordynacja działań organizacji pozarządowych w celu efektywniejszego realizowania przez nie zadań społecznie użytecznych,
- 4) możliwość realizacji projektów partnerskich współfinansowanych ze środków pozabudżetowych
- 5) budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

4 Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

W niniejszym rozdziale zostanie przeprowadzona analiza metodą SWOT będącą jedną z najpopularniejszych technik analitycznych, służącą do porządkowania informacji. Metoda ta bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej *informacji* na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths) – mocne strony:** wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
- **W (Weaknesses) – słabe strony:** wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
- **O (Opportunities) – szanse:** wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany,
- **T (Threats) – zagrożenia:** wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ Dogodny układ komunikacyjny, ➤ Malownicze położenie na Pogórzu Cieszyńskim, ➤ Stały wzrost liczby mieszkańców, ➤ Węzeł kolejowy, ➤ Dobra jakość gleb, ➤ Aktywnie działające organizacje, ➤ Wysoki stopień zwodociągowania, ➤ Dobra jakość infrastruktury społecznej, ➤ Dobre stosunki międzywyznaniowe, ➤ Relatywnie niski stopień degradacji przemysłowej i antropogenicznej środowiska,	➤ Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych ➤ Brak bazy noclegowej dla turystów, ➤ Nieuporządkowana gospodarka ściekowa, ➤ Niewystarczająca liczba miejsc i urządzeń pozwalających na aktywne wykorzystanie czasu wolnego. ➤ Niewystarczająco rozwinięte przetwórstwo produktów rolnych, ➤ Niedostateczny stan techniczny dróg, chodników i ścieżek rowerowych.

➤ Bliskość ważnych szlaków komunikacyjnych (droga krajowa S 1 i 93), ➤ Żywa tradycja kulturowa (prężnie działający GOK), ➤ Imprezy kulturalne i sportowe podnoszące atrakcyjność miejscowości, ➤ Doświadczenie Gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ Dogodne położenie w sąsiedztwie znanych miejscowości turystycznych, ➤ Możliwość dofinansowania przedsięwzięć środkami Unii Europejskiej, ➤ Rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ Powstanie Lokalnej Grupy Działania „Cieszyńska Kraina”, ➤ zwiększone zainteresowanie osiedlaniem się na obszarach wiejskich, ➤ Produkcja zdrowej żywności wynikająca z mody na zdrowy styl życia, ➤ Rozwój technik telekomunikacyjnych i technologii teleinformatycznych, ➤ Zacieśnianie współpracy z gminami z Republiki Czeskiej	➤ Niedobór środków na inwestycje, ➤ Spadek opłacalności produkcji rolnej, ➤ Niestabilna polityka państwa: zmiany przepisów prawnych, ➤ Marginalizacja problemów wsi w polityce państwa, ➤ Obserwowany w kraju proces rozwarstwiania ekonomicznego pomiędzy obszarami miejskimi a wiejskimi, ➤ Zainteresowanie turystów wypoczynkiem poza granicami kraju, ➤ Marginalizacja gminy i zahamowanie rozwoju gospodarczego

5 Opis planowanych zadań

Wykaz zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną miejscowości Goleszów

Lp.	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Cel, przeznaczenie	Okres realizacji	Koszt szacunkowy	Źródła finansowania
1.	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacji sanitarnej – Etap I i II	Poprawa stanu środowiska naturalnego. Rozwój gospodarczy miejscowości. Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia.	2009 - 2016	15 000 000	Budżet gminy, środki pomocowe Unii Europejskiej WFOŚiGW
2.	Uzupełnienie sieci wodociągowej – budowa wodociągu przysiółek Żydów i Kamieniec	Rozwój gospodarczy miejscowości, Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia	2009 - 2011	300 000	Budżet Gminy WFOŚiGW
3.	Adaptacja pomieszczeń piwnicznych GOK związana z poszerzeniem działalności wraz z modernizacją co i przebudową mechanizmu scenicznego	Utrwalanie dziedzictwa kulturowego i dbałość o tożsamość lokalną. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych	2010 - 2015	350 000	Budżet gminy, Środki Unii Europejskiej TMZG GOK
4.	Budowa kompleksu boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012”	Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego. Poprawa zdrowotności mieszkańców.	2009	900 000	Budżet państwa Budżet gminy
5.	Zagospodarowanie terenu pomiędzy Szkołą Podstawową Goleszów a Urzędem Gminy	Podniesienie estetyki i atrakcyjności miejscowości. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2009	250 000	Budżet gminy Środki Unii Europejskiej
6.	Zagospodarowanie terenów przy GOK – adaptacja na cele kulturalno - rozrywkowe	Podniesienie estetyki i atrakcyjności miejscowości. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2010 - 2013	230 000	Budżet gminy Środki Unii Europejskiej
7.	Remont i wyposażenie budynku „Czytelnia”	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.			Parafia Rzymskokatolicka Środki Unii Europejskiej

Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009 - 2016

8.	Adaptacja pomieszczeń piwnicznych Domu Ludowego w Równi – prowadzenie działalności sportowo-rekreacyjnej	Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2011 - 2015	180 000	Budżet gminy Środki Unii Europejskiej /LGD/
9.	Urządzenie placu zabaw i zagospodarowanie terenu wokół Domu Ludowego	Podniesienie estetyki i atrakcyjności miejscowości. Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego.	2009 - 2011	65 000	Budżet gminy Program odnowy wsi Województwa Śląskiego, Mieszkańcy
10.	Adaptacja stodoły przy szkole podstawowej na muzeum regionalne „Gospodarstwo wiejskie naszych przodków”	Utrwalanie dziedzictwa kulturowego i dbałość o tożsamość lokalną.	2010 - 2012	100 000	Budżet gminy Środki Unii Europejskiej /LGD/
11.	Renowacja i odnowienie lokalnych pomników historycznych – miejsc upamiętniających	Utrwalanie dziedzictwa kulturowego i dbałość o tożsamość lokalną.			Budżet państwa Parafia Rzymskokatolicka Środki Unii Europejskiej /LGD/
12.	Kapitalne remonty dróg gminnych, budowa chodników, ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych	Zapewnienie rozwoju gospodarczego i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej oraz turystycznej.	2009 - 2016	700 000	Budżet gminy
13.	Budowa nowych i modernizacja istniejących punktów oświetlenia ulicznego	Poprawa stanu bezpieczeństwa użytkowników dróg. Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia	2009 – 2016	120 000	Budżet gminy
14.	Remont i wyposażenie Domu Katechetycznego	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych			Parafia Rzymskokatolicka Środki Unii Europejskiej /LGD/
15.	Zagospodarowanie obejścia wokół kościoła oraz cmentarza	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.			Parafia Rzymskokatolicka
16.	Remont Domu Parafialnego „Brodówka”	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2009 - 2010	320 000	Parafia Ewangelicko Augsburska Środki Unii Europejskiej

Plan odnowy miejscowości Goleiszów na lata 2009 - 2016

17.	Wymiana pokrycia dachowego budynku „Starej Plebanii”	Utrwalanie dziedzictwa kulturowego i dbałość o tożsamość lokalną.	2011	150 000	Parafia Ewangelicko Augsburska Środki Konserwatora Zabytków
18.	Wymiana stolarki okiennej i odnowienie elewacji kościoła wraz z wymianą pokrycia dachowego i modernizacją wieży kościelnej	Utrwalanie dziedzictwa kulturowego i dbałość o tożsamość lokalną.	2012 - 2013	600 000	Parafia Ewangelicko Augsburska Środki Konserwatora Zabytków
19.	Budowa terenu rekreacyjnego dla dzieci przy „Brodówce” wraz z rewitalizacją parku przy kościele	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2013 - 2014	120 000	Parafia Ewangelicko Augsburska Środki Unii Europejskiej /LGD/
20.	Rewitalizacja stadionu LKS „Goleiszów”	Poprawa jakości życia i rozwój infrastruktury sportowej.	2011 - 2012	300 000	Budżet gminy, LKS Goleiszów Urząd Marszałkowski
21.	Modernizacja kortów tenisowych	Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego. Poprawa zdrowotności mieszkańców.	2012 - 2013	90 000	Budżet gminy, LKS Goleiszów Urząd Marszałkowski
22.	Budowa hali sportowej	Poprawa jakości życia i rozwój infrastruktury sportowej.	2015 - 2016	3 000 000	Budżet gminy, Budżet państwa, Środki Unii Europejskiej
23.	Przebudowa kompleksu skoczni narciarskich	Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego. Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości.	2013 - 2014	900 000	Budżet gminy, LKS Olimpia Budżet państwa, Środki Unii Europejskiej
24.	Przebudowa boiska trawiastego obok osp na boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią.	Stworzenie warunków do aktywnego wykorzystywania czasu wolnego. Poprawa zdrowotności mieszkańców.	2012	520 000	Budżet gminy, Budżet państwa,
25.	Modernizacja terenów rekreacyjnych nad Jeziorem Ton	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.	2011 - 2013	50 000	Budżet gminy, Środki Unii Europejskiej /LGD/, Towarzystwo TON
26.	Komputer w bibliotece oknem na świat	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia.	2009	45 000	Biblioteka Gmina Środki Unii Europejskiej
27.	Zakładanie gospodarstw agroturystycznych	Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców.	2009 - 2016	300 000	Środki mieszkańców, Środki Unii Europejskiej

6 Metodologia.

Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009 – 2016 opracowany został w oparciu o § 10 ust 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz.U. Nr 38, poz. 220 z późn. zm) oraz instrukcję do planu odnowy miejscowości zamieszczoną na stronie <http://prow.silesia-region.pl> (wytyczne dotyczące PROW).

Powstał w wyniku prowadzonych konsultacji społecznych, w których uczestniczyli: członkowie rad sołeckich, radni miejscowości Goleszów, przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń i organizacji. Plan został poddany ocenie Zebrania Wiejskiego w sołectwach: Goleszów Dolny, Goleszów Równia, Goleszów Górny.

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną miejscowości Goleszów objęte niniejszym planem wpisują się w dokumenty strategiczne wyższego rzędu, między innymi:

- Narodową Strategię Spójności na lata 2007-2013,
- Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013,
- Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020.

Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009 – 2016 został opracowany przez zespół w składzie:

Lidia Lankocz,

Grażyna Porębska - Jochacy,

Tomasz Jaszowski,

Zbigniew Kohut

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Szalbot